II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 27ης Ιουνίου 1984

σχετικά με την πρόθεση της γαλλικής κυβέρνησης να χορηγήσει ειδική κάλυψη έναντι του κινδύνου μεταβολής της συναλλαγματικής ισοτιμίας προς τους γάλλους εξαγωγείς όσον αφορά πρόσκληση προς υποβολή προσφορών για την κατασκευή σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα

(Το κείμενο στη γαλλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(84/416/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 93 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

αφού έταξε, σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω άρθρου, στους ενδιαφερόμενους προθεσμία για να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους και αφού έλαβε υπόψη τις παραρτηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας ότι:

I

Η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ) προέβη σε πρόσκληση για υποβολή προσφορών για την κατασκευή του τμήματος IV (προμήθεια και εγκατάσταση μονάδας ατμοπαραγωγής και ατμοστρόβιλου για ατμοηλεκτρικό σταθμό) του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της Μεγαλόπολης. Η υποβολή των προσφορών πραγματοποιήθηκε στις 14 Φεβρουαρίου 1984. Εξ όσων γνωρίζει η Επιτροπή, προσφορές για το διαγωνισμό αυτό υπέβαλαν επιχειρήσεις από τρία τουλάχιστον κράτη μέλη, τη Γαλλία, την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και το Ηνωμένο Βασίλειο.

Στην προκύρυξη προβλεπόταν ότι οι προσφορές πρέπει να υποβάλλονται σε ελληνικές δραχμές και να συνοδεύονται από μηχανισμό αναθεώρησης των τιμών, στην περιγραφή του οποίου παρατηρούνται ορισμένες αποκλίσεις. Οι τιμές υπολογίζονται κατά το χρόνο της υποβολής/σύμβασης. Κατά το χρόνο της παράδοσης, δηλαδή τέσσερα περίπου έτη αργότερα, η τιμή θα αναπροσαρμοστεί σύμφωνα με τη ρήτρα για την αναθεώρηση της τιμής με βάση, όπως φαίνεται, το ποσοστό πληθωρισμού της ελληνικής δραχμής. Η νέα τιμή που θα προκύψει τότε θα μετατρέπεται στο νόμισμα του πωλητή με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα ισχύει κατά την ημερομηνία αυτή. Το ποσό της οφειλής θα πιστώνεται τότε από τον αγοραστή σε λογαριασμό του πωλητή.

Μολονότι το ποσοστό πληθωρισμού στην Ελλάδα θα καλύπτεται από τη ρήτρα για την αναθεώρηση της τιμής, για τον πωλητή εξακολουθούν να παραμένουν οι ακόλουθοι κίνδυνοι:

— το ποσοστό πληθωρισμού του νομίσματος στο οποίο υπολογίζεται η προσφορά του, και

— το ποσοστό υποτίμησης της ελληνικής δραχμής έναντι του νομίσματος του πωλητή.

Τον Ιανουάριο 1984, μια γερμανική εταιρία που είχε υποβάλει προσφορά για τη σύμβαση της Μεγαλόπολης απευθύνθηκε στην Hermes Kredit Versicherungs-AG που ενεργεί για λογαριασμό της γερμανικής κυβέρνησης σε θέματα ασφάλειας εξαγωγικών πιστώσεων, ζητώντας την κάλυψή της για τους εναπομένοντες συναλλαγματικούς κινδύνους δεδομένου ότι, σύμφωνα με πληροφορίες που είχε στη διάθεσή της, οι γάλλοι ανταγωνιστές της θα καλύπτονταν με τον ίδιο τρόπο από τη γαλλική κυβέρνηση. Το θέμα αυτό συζητήθηκε στην ομάδα συντονισμού της πολιτικής για την ασφάλιση πιστώσεων, τις εγγυήσεις πιστώσεων και τις χρηματικές πιστώσεις του Συμβουλίου στις 7 Φεβρουαρίου 1984. Η γαλλική αντιπροσωπεία δεν απάντησε με σαφήνεια. Η Επιτροπή απέστειλε αμέσως τέλεξ στη γαλλική κυβέρνηση ζητώντας πλήρη στοιχεία. Στις 17 Φεβρουαρίου

1984 η Επιτροπή, επειδή δεν είχε λάβει απάντηση, απέστειλε και νέο τέλεξ.

Στις 29 Φεβρουαρίου 1984, η γαλλική κυβέρνηση απάντησε στην Επιτροπή επιβεβαιώνοντας την πρόθεσή της να καλύψει τους εξαγωγείς της έναντι των συναλλαγματικών κινδύνων. Την ίδια ημερομηνία, στην ομάδα του Συμβουλίου πραγματοποιήθηκε και άλλη συζήτηση για το ίδιο θέμα. Η ελληνική αντιπροσωπεία δήλωσε ότι ο αγοραστής θα κάλυπτε το συναλλαγματικό κίνδυνο και ότι θα υπέβαλε έγγραφη δήλωση επεξηγώντας το μηχανισμό αναθεώρησης της τιμής που περιλαμβανόνταν στην πρόσκληση για την υποβολή προσφορών. Η γαλλική αντιπροσωπεία δήλωση ότι αν ο μηχανισμός της αναθεώρησης κρινόταν επαρκής, θα απέσυρε την κάλυψη που πρόσφερε στη γαλλική εταιρία που είχε υποβάλει συμμετοχή στο διαγωνισμό.

Οι ελληνικές αρχές υπέβαλαν την έγγραφη δήλωσή τους την 1η Μαρτίου. Δεδομένου ότι δεν ήταν δυνατόν να διαπιστωθεί με βεβαιότητα κατά πόσον η γαλλική κυβέρνηση θα θεωρούσε ότι είχε ικανοποιηθεί και επομένως αν θα απέσυρε ή όχι την προσφορά κάλυψης έναντι των λοιπών συναλλαγματικών κινδύνων προς τους γάλλους συμμετέχοντες στο διαγωνισμό, η Επιτροπή αποφάσισε στις 8 Μαρτίου 1984 να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΟΚ κατά της γαλλικής κυβέρνησης λόγω της πρόθεσής της να καλύψει τους γάλλους εξαγωγείς έναντι των λοιπών συναλλαγματικών κινδύνων σχετικά με τη σύμβαση για το τμήμα IV της Μεγαλόπολης.

II

Στις παρατηρήσεις που η γαλλική κυβέρνηση υπέβαλε στην Επιτροπή στο πλαίσιο της διαδικασίας, υποστήριξε ότι από τη δήλωση στην οποία προέβη η ελληνική αντιπροσωπεία κατά τη σύνοδο της ομάδας του Συμβουλίου, προέκυπτε ότι ο μηχανισμός αναθεώρησης της τιμής που είχε καθοριστεί από τη ΔΕΗ δεν κάλυπτε πλήρως τους συναλλαγματικούς κινδύνους, δεδομένου ότι αναφερόταν αποκλειστικά στις διακυμάνσεις της ισοτιμίας της ελληνικής δραχμής και όχι των νομισμάτων στα οποία εκφραζόταν η τιμή αγοράς των υλικών ούτε στην εξέλιξη του κόστους του εργατικού δυναμικού.

Η γαλλική κυβέρνηση υποστήριξε επιπλέον ότι δεν είχε ακόμη αποφασίσει για την πρακτική μορφή της ειδικής εγγύησης έναντι του κινδύνου μεταβολής της συναλλαγματικής ισοτιμίας που είχε την πρόθεση να προσφέρει στους γάλλους εξαγωγείς έναντι των κινδύνων που θα αναλάμβαναν αν τους ανατίθετο η εν λόγω σύμβαση και ότι, επομένως, δεν ήταν σε θέση να ανακοινώσει στην Επιτροπή τις σχετικές λεπτομέρειες.

Στις παραρτηρήσεις που υπέβαλαν στην Επιτροπή άλλες κυβερνήσεις κρατών μελών στο πλαίσιο της διαδικασίας, εξέφρασαν την άποψη ότι η σχεδιαζόμενη από τη Γαλλία ενίσχυση που είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 92 της συνθήκης ΕΟΚ και ζήτησαν από την Επιτροπή να λάβει σχετική απόφαση.

III

Κρατική ενίσχυση που χορηγείται σε επιχειρήσεις κράτους μέλους για τη μείωση των κινδύνων υποτίμησης του νομίσματος που διατρέχουν όλοι οι ανταγωνιστές από τα διάφορα κράτη μέλη που συμμετέχουν στο διαγωνισμό για την πώληση αγαθού που πρόκειται να εξαχθεί σε άλλο κράτος μέλος συνιστά εξαγωγική ενίσχυση.

Όσον αφορά τις εξαγωγικές ενισχύσεις που εφαρμόζονται στο ενδοκοινοτικό εμπόριο, η Επιτροπή πάντοτε υποστήριζε την άποψη ότι δεν συμβιβάζονται με την κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ και δεν μπορούν να απολαύουν μιας των εξαιρέσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του εν λόγω άρθρου. Την άποψη αυτή υποστήριξε το Δικαστήριο στην απόφασή του που εξέδωσε στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις 6 και 11/69 (Taux préférentiel français de réescompte) (1), ενώ η Επιτροπή έχει σε πολλές περιπτώσεις επιβεβαιώσει την ίδια άποψη.

Στην προκειμένη περίπτωση, επιχειρήσεις τριών τουλάχιστον κρατών μελών διαγωνίζονται για να αναλάβουν την εκτέλεση της σύμβασης αυτής. Οι όροι που ορίζονται στην προκήρυξη του διαγωνισμού, δηλαδή οι τιμές σε ελληνικές δραχμές και η αναθεώρησή τους σύμφωνα με ορισμένο μηχανισμό μετά την κατασκευή και παράδοση, αφορούν εξίσου όλους τους διαγωνιζόμενους.

Οι διαγωνιζόμενες εταιρίες, προκειμένου να αντιμετωπίσουν τον οικονομικό κίνδυνο που συνεπάγονται οι ειδικοί όροι που ορίζονται στην προκύρυξη, πρέπει να λάβουν τα μέτρα τους για να καλυφθούν έναντι ενδεχομένων ζημιών που θα προέκυπταν από τη μεταβολή των συναλλαγματικών ισοτιμιών, δηλαδή θα πρέπει να αυξήσουν τις τιμές τους. Σε περίπτωση που η κυβέρνηση ενός κράτους μέλους παρεμβαίνει αναλαμβάνοντας τον κίνδυνο αυτό ή μέρος του κινδύνου αυτού, οι επιχειρήσεις που δέχονται αυτή τη μορφή κρατικής ενίσχυσης απολαύουν ενός τεχνητού ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος με το οποίο νοθεύεται ο ανταγωνισμός και επηρεάζεται το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών και το οποίο δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 92 της συνθήκης ΕΟΚ ανεξάρτητα από την μορφή της προτεινόμενης ενίσχυσης. Οι παρεκκλίσεις από τη γενική αρχή του ασυμβίβαστου αφορούν ενισχύσεις που συμβάλλουν στην επίτευξη ενός από τους στόχους που εξυπηρετούν το κοινοτικό συμφέρον και προσδιορίζονται στις διατάξεις περί εξαιρέσεων που ορίζονται στο άρθρο 92 παράγραφος 3. Αυτό όμως δεν συμβαίνει στην προκειμένη περίπτωση όσον αφορά την ενίσχυση που η γαλλική κυβέρνηση προτίθεται να χορηγήσει σε γαλλικές επιχειρήσεις που υποβάλλουν προσφορές για τη σύμβαση της Μεγαλόπολης. Πράγματι, η ενίσχυση αυτή θα συνιστούσε ενίσχυση για τη λειτουργία που, χωρίς να δικαιολογείται από οποιοδήποτε αντιστάθμισμα εκ μέρους των δικαιούχων επιχειρήσεων, προσφέρει στις επιχειρήσεις ενός κράτους μέλους αποφασιστικό πλεονέκτημα έναντι των ανταγωνιστών τους από άλλα κράτη μέλη. Η πρακτική αυτή παραβαίνει τις βασικές αρχές που ορίζονται στη συνθήκη ΕΟΚ.

(1) ΔΕΚ, Συλλογή 1969.

Το ζήτημα κατά πόσον η ρήτρα για την αναθεώρηση της τιμής της ΔΕΗ καλύπτει όλους ή ορισμένους από τους κινδύνους υποτίμησης, είναι άσχετο για την εκτίμηση της παρούσας υπόθεσης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η γαλλική κυβέρνηση δεν θα προσφέρει στους γάλλους εξαγωγείς κάλυψη του κινδύνου μεταβολής της συναλλαγματικής ισοτιμίας όσον αφορά την προκύρυξη διαγωνισμού για την κατασκευή σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα (Μεγαλόπολη IV), δεδομένου ότι η κάλυψη αυτή συνιστά ενίσχυση που δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ και δεν είναι δυνατόν να τύχει καμίας των παρεκκλίσεων που προβλέπονται από το άρθρο 92 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ, ανεξάρτητα από τη μορφή της προτεινόμενης ενίσχυσης.

Άρθρο 2

Η γαλλική κυβέρνηση θα επιβεβαιώσει στην Επιτροπή, μέσα σε τέσσερις εβδομάδες από την ημερομηνία λήψης της παρούσας απόφασης, ότι δεν θα χορηγήσει οποιαδήποτε κάλυψη έναντι του κινδύνου μεταβολής της συναλλαγματικής ισοτιμίας σε σχέση με τη σύμβαση που αναφέρεται στο άρθρο 1.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Γαλλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 27 Ιουνίου 1984.

Για την Επιτροπή

Frans ANDRIESSEN

Μέλος της Επιτροπής